

DIRECTOR:
Dr. ALEXANDRU RUSU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BLAJ — JUD. TARNAVA MICĂ

INSERATE:
Un șir garmond: 6 Lei. La
publicări repetitive după
:: invială. ::

U n i r e a

Foaie bisericească-politică. — Apare în fiecare Sâmbătă.

† Canonicul Uilăcanu

1846—1927

(=) Marția trecută, în 22 Februarie c. s'a stins, ușor și fără dureri, la vîrsta înaintată de 81 ani, păr. ALEXANDRU UILĂCANU, canonic referendar al capitului mitropolitan dela Blaj.

Născut dintr-o familie preotească, în Hărăjul de pe Câmpia Ardealului la 17 Iunie 1846, ALEXANDRU UILĂCANU și-a făcut studiile liceale în Târgu-Mureș și Blaj, unde, la 1873, a terminat și studiile sale teologice. Ca cel mai ales dintre absolvenții din acel an ai Seminarului teologic, tânărul cleric a fost numit imediat profesor de l. maghiara și științele naturale la liceul de băieți al Blajului, unde, preoțindu-se la 1876, a muncit până la 1900, când a fost numit canonic de fundație regească. A ajuns doar profesor la vîrsta de 27 ani, a funcționat ca profesor 27 ani, și tot 27 ani i-a fost hărădit să împlinească și în calitatea sa de canonic.

Ca profesor s'a distins mai ales pe terenul botanic, pentru promovarea căreia a înființat o grădină anume, care, desvoltată treptat, a ajuns să năiba păreche între grădinile botanice ale liceelor din țară. Tot ca profesor a lucrat, chiar și pentru școlile primare, manualele de științe naturale, distingându-se și altfel prinț'o activitate publicistică remarcabilă. Trei ani de zile (1887—1900) a făcut chiar pe redactorul revistei «Foaia scolastică». Tot cam în jurul școalei s'a concentrat activitatea sa și din timpul canoniciei, când în calitate de inspector școlar arhidiecezan a îndrumat ani deținutele chesiunea deosebit de grea a învățământului nostru confesional.

In ultimii ani ai vieții, puterile sufletești i-au slabit atât de mult, încât a trebuit să se retragă aproape cu totul de pe arena vieții publice, pe care o părăsește acum definitiv în nădejdea sigură, ca Dumnezeul mililor, îi va da răsplata cuvenită pentru munca stăruitoare depusă, vreme atât de lungă, în serviciul neamului și a bisericii sale. Prin moartea lui mai dispără una din figurile atât de venerabile ale Blajului de ieri, iar capitul mitropolitan pierde pe membrul său cel mai în vîrstă.

Inmormântarea i-să a făcut Foi după masă, cu solemnitate obișnuită. Aduse în catedrală, rămasările-i pământești au fost prohodite de colegii săi din capitul și de directorii școlilor. Cuvântul de adio l-a rostit în numele capitului mitropolitan Mgr. Dr. Ambroziu Chețianu, cel mai tânăr canonic de fundație regească, iar în fața mormântului a vorbit, în numele școlilor, venerabilul director al școlii normale, păr. I. F. Negrușiu.

Fie-i memoria binecuvântată!

REDACTOR RĂSPUNZĂTOR:
Dr. AUGUSTIN POPA

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 200 Lei
Pe 6 luni . . . 100 Lei
Pentru străinătate 400 Lei

Numărul 4 Lei

Misiunile sacre

O seamă de nedumeriri și piedeci în calea desvoltării lor

(aca) Credința vie a popoarelor catolice din Apus este roada misiunilor sacre. Conducătorii misiunilor, acolo, sunt călugări din ordinele înființate anume în acest scop. Dar și în Apus, mișcarea aceasta de regenerare s'a lovit, la început, de obstacole grele. Clerului secular i s'a părtut, că activitatea călugărilor va șterbi autoritatea preoților încredințați cu pastorala. S'au convins, însă, despre contrarul. În urma misiunilor sacre, a crescut stima și alipirea enoriașilor față de pastori lor.

De puțină vreme, s'au introdus misiunile poporale și în biserică noastră. În lipsa călugărilor, la noi sunt conduse de delegații reuniunilor de misiuni din centrul eparhiilor. Și, din an în an, pătrunde în pături tot mai largi convingerea despre utilitatea și necesitatea acestui mijloc de înălțare și purificare sufletească. În anul trecut, anul sfânt, reuniunile de misiuni au obținut, în toate diecezele noastre, rezultate nebănuite.

Totuși, față de misiuni au rămas unele nedumeriri în sufletul multor preoți. Ceeace să face să nu ceară, bucuros, misiuni. Dificultatea e cu atât mai mare, cu cât, dintr-o jenă explicabilă, preoții noștri nu prea vorbesc despre aceste piedeci. Cred că fac deci un bine, dacă le spun pe nume: 1. chesiunea financiară; 2. ambiția.

1. Situație similară mi-a destăinuit un învățător, când l-am întrebat despre cercurile lor culturale. Sunt foarte bune — a zis învățătorul —, dar sunt împreunate cu cheltuieli enorme. Azi, învățătorul care găzduiește pe membrii unui cerc cultural, cheltuiește cel puțin 4—5 mii Lei, într-o singură zi.

Am participat la o misiune sacră în arhidieceză și la câteva în eparhia Gherlei. Și, m'am convins că preoții noștri se lovesc, cu ocazia misiunilor, de aceleași dificultăți financiare, ca și învățătorii cu cercurile lor culturale. Aproape în tot locul, unde am fost, preotul locului a găzduit, trei sau patru zile întregi, pe delegatul, respectiv delegații centrului, și încă pe vr' 7—8 preoți din jur. Se mai întâmplă, uneori, că în ziua ultimă vin și familiile preoților. Să socotim acum, cât trebuie să cheltuească preotul găzduitor, cu mâncarea și băutura. De aci urmează, că cel ce a trecut peste aceste greutăți, nu mai dorește a doua misiune. Iar preoții din jur, de teama marilor cheltuieli, se năzuesc să amâne, cât numai e posibil, misiunile poporale în satele lor.

Pentru curmarea acestui mare inconvenient, să nu așteptăm mișcare în rândul preoților rurale. Situația lor e jenantă. Reglementarea trebuie să se facă de sus. Ordinariatele vor trebui să ordone pentru timpul misiunilor: mâneare simplă și cât mai puțin costisitoare;

băuturile alcoolice prohibite, cu desăvârsire; număr restrâns de preoți ajutători, în raport cu numărul credincioșilor.

Am atins această chesiune practică, fiindcă o văd de covârșitoare însemnatate pentru viitorul misiunilor. Să facem misiunile căt mai puțin costisitoare pentru preoții noștri. Atunci le vor îndrăgi și ei, și vor face posibil credincioșilor accesul la acest izvor de viață spirituală.

2. Ambiția jenită. Și pe aceasta o înțeleg și o aflu îndreptățită. Reuniunile noastre de misiuni nu dau destulă atenție preoților din afară de centru. Cu toate că, în rândul lor sunt multe comori ascunse, talente oratorice remarcabile. Reuniunile noastre de misiuni ar trebui să utilizeze aceste forțe. Și altcum, gremialiștii sunt prea puțini.

Mai mult! Ar fi bine, încă din seminar să se dea viitorilor preoți rurali instrucțiile necesare pentru activitatea misionară, și posibilitate să facă practică în această direcție. După informațiile ce le dețin, în Blaj era obiceiul, ca misionarul din centru să plece la misiuni întovărășit de căte un cleric din cursul ultim. Acesta, sub conducerea misionarului, lăsă parte activă la misiuni, rostind uneori și căte o predică.

Nu știu, dacă s'a mai păstrat sau nu, acest obicei, la Blaj. Ar fi bine, să se păstreze și să se generalizeze. Căci e cel mai bun mijloc pentru formarea misionarilor noștri. Se vor netezii apoi, în felul acesta, și aspirațiile dintre preoții rurali și gremialiștii. Misionarii din centru și dela sate vor forma un bloc compact, în serviciul idealului suprem: mânătuirea sufletelor.

O mișcare însemnată în biserică anglicană. Situația singulară, în care se găsește biserică anglicană și cercetările științifice serioase, pe cari le fac mulți dintre conducătorii ei, provoacă în sinul acestei societăți religioase continue frâmantări și mișcări, cari, mai curând ori mai târziu, vor duce fatal la o nouă desbinare în sinul anglicanismului.

După cum se știe din cunoscutele tratative dintre lordul Halifax și regretatul cardinal Mercier, o bună parte a conducătorilor acestei biserici gravitează spre catolicism, lucrând din răsputeri ca ceremoniile și cultul anglican, care a păstrat neasemănăt mai multe puncte de atingere cu ceremonialul catolic decât alte secte protestante, să se apropie și mai mult de formele vechi pe cari le-a avut înainte de a se fi desfăcut de biserică Romei. O altă partidă — intrată deabinele în apele raționalismului protestant — ceară, în schimb, să îndepărteze și mai mult biserică anglicană de

ce-i mai amintește legăturile comune cu catolicismul.

Conflictul acesta s'a dat pe față și acum de curând, când episcopii celor 39 eparhii ale Marii Britanii s'a intrunit sub preșidiul arhiepiscopului din Canterbury, spre a proceda la revizuirea liturghiei bisericii anglicane, o reformă pusă la cale și sprijinită de grupul catolizant, și care are toate sănsele să-și impună părerea. Dar, orice sfârșit va avea această mișcare, un lucru e sigur: Anglicanismul merge, căcar în mod parțial, cu pași siguri spre contopirea lui în biserică Romei.

A murit Georg Brandes. Din Copenhaga ne vine vestea morții marelui critic și istoric literar *Georg Brandes*, una din figurile cele mai impunătoare ale vieții culturale europene din ultimul timp.

Incepând prinț'o lucrare care a atras **asupra sa atenția** întregii lumi intelectuale: „Dualismul filosofiei noastre celei mai nouă”, Brandes ni-a dat curând după aceasta un volum, al cărui succese l-a consacrat imediat critic literar: „Critici și portrete”. Cele șase volume asupra „Curentelor principale ale literaturii în sec. XIX-lea”, conțin activitatea lui ca profesor la universitatea din Copenhaga și sunt cea mai de seamă descriere a vieții spirituale ce caracterizează începuturile secolului al XIX-lea.

Bolnav de o bucată de vreme, activitatea lui așa de prețioasă încrezătoră a mai da prilejul **acelei înviorări sănătoase** ce-a făcut deliciile elitei intelectuale europene.

Ultima lucrare valoasă a fost învierea figurei istorice a lui „Talleyrand”, publicată în 1923 și dela care încoace n'avem de înregistrat decât mici articole.

El moare în vîrstă de 84 de ani trecuți.

Cetăți și răspândiți: „UNIREA”

Știri mărunte

Personale. P. Ven. Ordinariat din Gherla a numit pe pă. *Pamfiliu Grapini* din Șanț și pe pă. *Anton Precup* din Rebreșoara arhidiaconi onorari, pe pă. *George Cosma* administrator local la Dragomirești, iar pe Reverendul *Cornel Papu* catehet la școlile primare din Gherla.

Un nou recensământ al catolicilor. După cel mai nou recensământ numărul credincioșilor bisericii universale a Romei face 342,328.000, trecând astfel binisori peste a cincea parte a omenimii și întrecând cu acest număr toate sectele creștine împreună. Din aceasta cifră pe Europa se vin 199,770.000 catolici; pe America 112,790.000; pe Asia 15,415.000, pe Australia 2,070.000; iar restul cade pe Africa. Important e, că nici dintre religiile pagâne nu mai este acum nici una care să întreacă cu numărul pe membrii bisericii catolice.

Cifra 9 în sf. Scriptură. Un colaborator al revistei germane „Kosmos” a descoperit întâmplător că orice alăturare mai apropiată a numărului de cărți ale sfintei Scripturi dă cifra de 9. Astfel Vechiul Testament are 45 cărți ($4+5=9$); Noul Testament 27 cărți ($2+7=9$) iar întreagă Scriptura are 72 cărți ($7+2=9$). Cărțile istorice din ambele Testamente sunt 27 ($2+7=9$), și tot 27 ($2+7=9$) este și numărul cărților de cuprins moralizător a acestora; iar cărțile profetice ale ambelor Testamente sunt 18 ($1+8=9$). Tot aici mai putem încresta numărul de 54 ($5+4=9$) al cărților de legi și precepte morale ale lui Moisi și Hristos. Si este interesant, că în toate aceste cifre nu ocupa decât cifrele indivizibile 2, 3 și 5, căci $9 = 3 \times 3$; $27 = 3 \times 3 \times 3$; și $72 = 2 \times 2 \times 2 \times 3 \times 3$.

Locale. Dumineca viitoare, a lăsatului de brânză, **va predica în catedrală** pă. *Augustin Callani*, directorul liceului de băieți.

A doua conferință din cele aranjate de „Extensiunea universitară” din Cluj, a ținut-o, Dumineca trecută, d. C. Diculescu, ocupându-se de **chestiunea autohtoniei Românilor în Dacia**. În deosebire de părerea tradițională, conferențiarul — însuși un cunoscut cercetător pe acest teren — a infățișat noiile date, pe temeiul căror pământul și locuitori de colo-

nizare română, deci elementul suprapus Dacilor băstinași (așa numiți Străromâni) au fost stăpâni peste 5 veacuri de poporul godo-scandinav al Gepizilor. Chestiunea este deosebit de importantă și cercetările făcute în această materie promit rezultate cu atât mai interesante, cu cât cercetările mai nouă ale istoricului maghiar Dr. I. Karácsonyi dela Oradea asupra originei Săcilor duc cam tot în aceeași direcție. — Mâine va vorbi d. profesor V. Meruțiu despre regiunile polare ale pământului.

O sută ani dela moartea lui Pestalozzi. În 17 Februarie c. s'a împlinit un veac dela moartea intemeietorului pedagogiei moderne, Elvețianul Enric Pestalozzi, care a fost sărbătorit din acest prilej de cercurile școlare din întreagă lumea. Profesorul de pedagogie *G. G. Antonescu* dela București a făcut, prin o serie de conferințe asupra operei lui Pestalozzi și prin reeditarea unui frumos studiu asupra mișcării pestalozziane, ca și școala română să aducă tributul său de recunoștință față de autorul celebrului roman pedagogic „Leonard și Gertruda”.

Noul tarif al C. F. R. Pe ziua de 1 Martie c. se anunță din nou și acum, se pare, în mod definitiv noul tarif al C. F. R. Ideea tipului unitar de bilete pentru trenurile personale — anunțată și mai deunăzi — s'a menținut, plătindu-se pentru accelerate și expresse câte o suprataxă. Aceasta nu mai e însă aceeași pentru orice distanță, ci variază, pe cum urmează: *Dela 1–75 klm*: lei 80 (120, parantezul priveste expresele) cl. I, 60 (80) cl. II și 30 cl. III. *Dela 75–150 klm*: 160 (240) cl. I, 120 (160) cl. II și 60 cl. III. *La orice distanță peste 150 klm*: 240 (360), cl. I; 180 (240) cl. II și 90 cl. III. Mai amintim apoi că baremul noului tarif e fixat numai pentru clasa I, dela 4:20 Lei cât se socotește de klm., dela 1–100 klm., și până la 20 bani, la cât s'a redus prețul la distanțe de peste 1100 klm. Biletul de cl. II face 2 treimi din biletul clasei I, biletul clasei III două treimi din biletul clasei II, iar biletul clasei IV jumătate din acela al clasei III.

† **Pă. Alexandru D. Maxim**, parohul Româneștilor (eparchia Gherlei), s'a stins la 10 Februarie c. în anul 45 al vieții și 19 al preoției sale cinstite. Il deplânge numeroase rudenii, între cari soția și 4 minori nemăngăiați. — Fie-i partea cu dreptii!

Noi am fost aici în Senat, am privit cu bucurie aducerea acestei legi, care cimentează pe toți frații bisericii ortodoxe din toate părțile și provinciile. Mitropolitul nostru în numele bisericii unite, a luat cuvântul și a cerut binecuvântarea Domnului peste opera atât de frumoasă și măreță care s'a înfăptuit când s'a votat legea de organizare a bisericii ortodoxe române.

Dar d. ministru n'a lămurit miezul chestiunii, n'a răspuns marilor întrebări cari s'au născut în sufletul bisericii noastre și a tuturor bisericiilor din țară.

D. Ion N. Iorgulescu: Această chestiune a făcut obiectul unei interpelări. Prea Stinția Voastră nu văți asociat la această interpellare. Prin urmare, vorbiți în chestiune personală. Or, aceasta nu este chestiune personală.

P. S. S. EPISCOPUL GHERLEI: Știi, dlor senatori, ce am vrut eu când am arătat unde este izvorul ingrijorării noastre? Știi ce am vrut eu să dovedesc? Că acea observare a dlui ministru, când a făcut o vină și un reproș episcopilor români, că după ce au cercetat legea, au alergat la d. prim-ministru până și la treptele Tronului, nu a fost întemeiată.

Or, este o chestiune personală. Eu am vrut să justific această alergare a noastră la d. prim-ministru și la treptele Tronului.

Eu V'am spus, dlor senatori, la începutul cuvântării mele, că noi nu suntem ușor de a

Foia „Unirii”

Un document.

Din vorbirea dela Senat a Preașfințitului Iuliu al Gherlei, în chestia faimoasei ordonanțe a dlui Goldiș.

IV.

P. S. S. EPISCOPUL GHERLEI: Eu m'am întrebat ce a indemnăt pe d. ministru să aducă această decizie și nu am aflat nici motivele bugetare pe cari și d. ministru și d. senator Iorgulescu, care m'a întrerupt, le-au pomenit.

Dlor senatori, eu aflu că biserica, oricare ar fi ea, atunci când aplică un preot într-un sat, care a învățat 16 ani, absolvând liceul și 4 ani ai facultății de teologie, eu aflu că biserica aduce mai mare jertfă pentru binele, consolidarea și întemeierea puternică a acestui stat și țării atât de scumpe sufletului meu, decât acele zece sau douăzeci de mii de lei pe cari le dă statul. (Aplause).

Puneți, dlor, în cumpănă de o parte cinci sute sau șapte sau opt sute de credincioși, rămași fără de păstor din motive bugetare, iar în celalalt tuler al cumpenii cele zece sau douăzeci mii de lei și veДЕci ce apăsa mai greu în această cumpănă.

Dlor senatori, deși eu sunt de convingere, că acolo unde cer motivele, chiar și numărul

minim de 300 suflete este prea mare, pentrucă mulți sunt resfirati pe toate văile și dealurile prin sate distanțate și cu populație mixtă și spunea un d. senator că este atât de ușor a face conscriere, dar uita că sunt comune în Ardeal pe munți, cari se resfiră pe 30 km². (Intreruperi).

Dlor, copii se nasc — și, durere, mor, și noi știm motivele pentru cari mor atâția —, și dacă te duci chiar la primăria din București acum și întrebă care este starea statistică a sufletelor la ora 8 dimineața azi chiar, nu-ți va putea răspunde, pentrucă nu au întrat încă datele statistice de căci au murit și căci s'au născut. (Aplause la stânga).

Vă puteți închipui dvoastră un preot care locuiește într-o comună așezată pe 30 km² ce statistică poate să dea?... (Intreruperi).

Desi sunt convins, ziceam, că chiar dacă numărul, nu zic 10–15–100 suflete, că chiar dacă numărul nu atinge 300 suflete, eu îl aflu de mare, dar totuși am fi primit bucuros să se lămurească numărul minim al sufletelor pentru a putea rămâne în ființă parohia primind ajutor dela Stat.

Va să zică, nu știu ce a indemnăt pe d. ministru, dar mărturisesc un lucru în numele bisericii românești unite: că nu am rămas lămuriți cu răspunsul domniei sale.

Domnia sa a grăit foarte frumos despre istoricul formării și votării legii frumoase de organizare a bisericii ortodoxe române.

Telefonul „Unirii”.

T. Alba-Iulia. Aveți dreptate. Sporirea taxelor timbrului de asistență socială, la dublul celor de până acum, intră în vigoare tot numai pe ziua de 1 Martie, fiindcă proiectul n'a ajuns să fie votat decât acum de curând, în luna Februarie.

G. Chetani. Am primit cele trimise și sperăm să le putem utiliza în timpul cel mai scurt. Situația de acolo este, credem, unică în toată țara și va avea darul să ilustreze într-un chip deosebit de grăitor proselitismul de stat, ce se face în favorul ortodoxismului.

M. Sibiu. Revista „Tara Noastră”, mutată dela anul nou la București, reproduce în numărul său dela 20 Februarie, un articol din 1913 al lui Goga, în care ocupându-se de mișcarea pornită pe atunci de „friguriștii” vremii pentru o capitulare în fața puterii de stat și o împăcare cu guvernul ungur, scrie următoarele: „O vedem (cheltuile împăcării) venturată la gazetă vedem cum se iveste tot a treia zî în cutare ziar unguresc din capitală, cum apare sub condejul sprinten al vreunui publicist din țară... și –, se înțelege, o vedem de trei ori pe săptămâna și în coloanele „Telegrafului”, unde, înșărată în fraze blagoceste și cuvioase, ni-se prezintă ca o chestie de mare importanță pentru viitorul neamului”. – Sunt șire și aduceră aminte, pe care n'ar strica să le punem sub ochii confrăților dela „Telegraful” pentru a ne mai slăbi cu romanismul lor „intransigent”, pe care nu l-au prea avut sub stăpânairea trecută, și la care este cam delicat să te mai provoci azi în țara românească. Habent enim sua fata libelli.

„Națiunea” Cluj. Asigurăm pe Brutus al DVoastră că încheierile noastre politice sunt foarte firești. Avem un singur interes mare, „specific blăjan”, care se confundă cu idealul vital românesc: *drepitate, egalitate, cinste*, în viață publică, pe întreagă linie. »Organismele vii», cari ne-au cărmuit până acum, nu au înfăptuit acest principiu, în care culminează aspirațiile noastre. Din contră, ne-au făcut nedreptăți, au creiat interesă și situație „specifice” pentru alții împotriva noastră și au făcut din stat sprijinitorul proselitismului. Nu poate presta nimeni să le dăm și ajutor ca să ne distrugă. Vom merge, deci, cu încăpătinare pe drumul accidentat al idealului,oricât de greu ar fi, oricât de ademinență mărunte ne-ar aduce și oricât de ademinență ar fi bucatele de paine caldă ce ni-se făgăduesc de pe masa domnilor. Dacă partidul în care avem acum nădejdi înțemeiate s'ar dovedi nevrednic de ele, ori incapabil, de-a înfătuim marele gând care-l susține, vom fi cei dintâi cari îl vom părăsi, pentru a ne continua drumul greu dar măntuitor: spre adevăr și dreptate. – Am spus aceasta, fiindcă Brutus discută civilizat. Nu avem în schimb, nici un răspuns pentru Cucul-Biruștei. El căntă fals vechea arie a celor cari nu vreau să înțeleagă ceeace e spus limpede.

F. Glodeni. Din suma trimisă să achită abonamentul până la 31 XII 1927, rămânând un plus de 90 Lei pentru anul viitor.

Oficiul parohial Ioseni. Chită primirea sumei de 180 Lei, din care, 150 Lei s'au contat în abonamentul anului curent.

M. Trenis. Vă avizăm, că am primit abonamentul pe 1926, iar adresa am schimbat-o.

M. Tg. Mureș. Am primit 530 L. Abonamentul aranjat până la finea anului curent.

Dr. F. Vișeu de sus. Am primit prin Tipografia Seminarului suma de Lei 180.

E. Tămășeni. Am primit 550 Lei. Achitat până la finea anului curent.

M. Beiuș. Primit suma de 230 Lei. Achitat până la 31 XII 1927.

C. Feldioara. Confirmăm primirea sumei de Lei 180.

L. Mureșenii Bârgăului. Am primit sude am 180 Lei.

D. Târsoiu. Vă avizăm, că am primit suma trimisă.

H. Satu Mare. Am primit abonamentul pe anul 1926.

Z. Coasta. Am primit abonamentul pe 1926.

Se caută

2 funcționari

la „Patria” bancă pentru Credit, Comerț și Industrie, Blaj. Reflectanții vor avea să producă certificat despre absolvirea unei școale superioare de Comerț precum și certificat de practică.

Retribuțiile după învoială

DIRECȚIUNEA.

Turnătorie de clopote și metal.

SCHIEB & KAUNTZ

SIBIU Str. Gării 15.

Livreează clopote de biserică pe garanție de ani învelișați, turnate din material de prima calitate ca înainte de răsboiu, efectuate în mod artistic. Experiență învelișață, de ani de zile, asigură o muncă ireproșabilă și un sunet armonios.

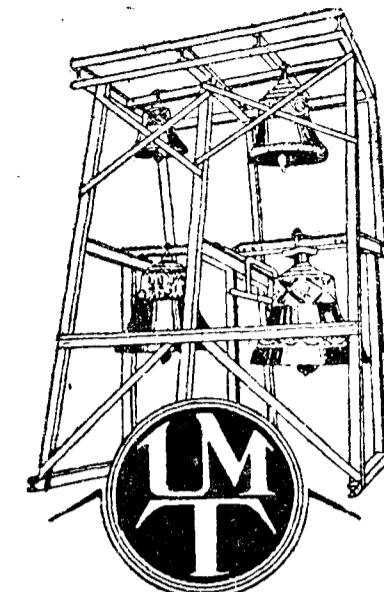
Cereți oferte speciale.

(205) 26-52

UZINELE METALURGICE TIMIȘOARA S. P. A.

Timișoara, IV. Str. A. Mureșanu 3.

Telefon 23-42.

(1) 2-3

CLOPOTE

din material de prima calitate, scaune de fer, armonie și acord perfect.

Rugăci, cereți oferte și informații detaliate gratuit.

CULTIVATORII DE VII

și toți cei cari doresc să-și facă vie, să ceară cu toată încrederea altoi dela

FUNDATIUNEA LADAY

din Petrisat, lângă Blaj.

(245) 6-6

fi turburați sufletește prin temeri neîntemeiate: Noi am fost aflată la postul nostru în vremuri grele, în vremuri de restrînte, când, cum am spus la început, se prăbușea Europa bâtrâna și nu ne-am pierdut clara vedere, nu ne-am pierdut atunci împedea judecată și clara vedere, apoi nu le-am pierdut nici acum, când am alergat dela ministrul cultelor la d. prim-ministrul.

Dlor senatori, pentru aceasta am cerut cuvântul, căci trebuia să vă arăt că erau motive de îngrijorare, fiindcă nu primisem răspunsul dela d. ministrul.

Nis'a reproșat că a fost din partea noastră o anume, să zic, iloialitate, încorrectitudine. Dar recursul nostru nu a fost un caz fără precedent și fără uzanță.

Văd aici în băncile Senatului pe d. fost ministrul al cultelor Lapedatu. Când erau chestiuni mari, ne-a invitat întotdeauna să ne sfătuim. Or, acum nu am fost invitați. D. fost ministrul știe, că pe acelea vremuri am fost invitați chiar de d. ministru să luăm atingere cu șeful guvernului de atunci, d. Ioan Brătianu, și că am fost împreună cu dsa și ne-am sfătuit asupra problemelor mari în discuție, pentru că să aflăm soluția cea mai bună și mai fericită.

Nu noi am dorit ca aici să se desfășoare această chestie înainte de vreme, ci am vrut că ea să fie rezolvată de factorii competenți ai bisericilor, luând contact cu d. ministrul și cu

șeful guvernului, ca să se dea soluții înainte de a fi aduse în discuția Parlamentului. (Aplause pe băncile majorității). Dar, odată adusă chestia în Senat, nu putem să nu ne rostim cuvântul, ca să ne justificăm în privința reproșului că am făcut alergări fără de rost.

Dar alergările noastre nu au fost fără rost, căci îngrijorări înțemeiate putea să ne inspire această decizie. Noi am mers la d. ministru, așteptând un răspuns.

Nu l-am primit și dimpotrivă deciziunea, care nu ieșise din minister, după intervenția noastră a fost trimisă eparhiilor. Așa sunt informat. Dar aveam răspunsul că nu se va reveni, răspuns care cu un cuvânt a justificat a noastră îngrijorare.

Cu mare durere am făcut celălalt pas, căci am dorit să ferim de această îngrijorare, care nu se potolise prin acea intervenție a noastră, pe toți credincioșii și preoțimea noastră.

Cred că n'am greșit cu nimic, când am luat contact și cu șeful guvernului și când am arătat îngrijorările noastre și acolo, unde se întreaptă sufletele noastre totdeauna cu deplină credință și cu mare dragoste, la picioarele tronului. (Aplause pe băncile minorității).

Iată, eu nu o spun cu supărare, ci trebuie să mărturisesc, că dacă d. ministru dădea un răspuns liniștit și mulțumitor, foarte împedea, că: „toate parohiile existente vor rămâne în

ființă mai departe, însă li se va fixa un număr minimum de atâtea suflete”, eram mulțumiți.

D. ministru a spus-o, dar a încheiat cu un cuvânt care admite latitudinea de interpretări: „să fie liniștiți și prelații uniți și bisericiile, căci eu nu voiu desființa nici una, dar a adăugat cuvintele „cari au dreptul de existență”.

Or, acest drept de existență trebuia să fie fixat în decizie sau în răspunsul d-lui ministru și atunci, eu mă declarăm mulțumit.

D. IOSEF SANDOR: Așa este, aveți dreptate; și noi dorim același lucru.

P. S. S. EPISCOPUL GHERLEI: Neavând acest răspuns din partea d-lui ministru, astăzi sunt constrâns a spune că răspunsul pe care l-a dat dsa la interpelare, nu a stins îngrijorările sufletului nostru, nu a încheiat întrebările care s'au deschis în fața preoțimei și a credincioșilor noștri.

In numele bisericii unite spun că aștept acest răspuns, dar cu încredere, căci nu mă îndoiesc că d. ministru este convins că această decizie în vremea aceasta, nu se poate aplica. (Aplause).

In afară de toate acestea mai adaug, că odată chestiunea adusă în Senat, cuvântul episcopatului român unit trebuie să fie rostit. (Aplause pe băncile minorității).

„P A T R I A“ Bancă pentru Credit, Comerț și Industrie, societate anonimă, Blaj.

C O N V O C A T O R.

P. T. Domni acționari ai institutului „PATRIA“, Bancă pentru Credit, Comerț și Industrie, societate anonimă, Blaj, se învitează cu onoare — în sensul § 12 și următorii din statute — la a XLI-a (patruzeci și una) adunare generală ordinară, care se va ține în Blaj, Marți în 22 Martie a. c., la orele 15 $\frac{1}{2}$ în localul institutului.

O r d i n e a d e z i :

1. Raportul Consiliului de Administrație, raportul Comitetului de Cenzori, bilanțul și darea absolutorului.
2. Distribuirea profitului curat și a sumei destinate spre scopuri culturale și de binefacere.
3. Fixarea marcelor de prezență pe anul 1927.
4. Intregirea Consiliului de Administrație.
5. Alegerea Comitetului de Censori.

Domnii acționari, cari voesc a participa la adunare, sunt rugați a-și depune la cassa institutului, resp. la cassa filialelor din Teiuș și Şärmaș, ori la Administrația Centrală Capitulară din Blaj, precum și la institutele membre ale „Solidarității“, acțiile și eventual documentul de plenipotență până la 18 Martie, ora 12 din zi.

Blaj, la 19 Februarie 1927.

C O N S I L I U L D E A D M I N I S T R A T I E :

(ss.) Dr. Victor Macaveiu
președinte.

(ss.) Victor Muntean
director executiv.

Bilanț pe anul al XLI-lea 1926

A c t i v e	C o n t o B i l a n ț	P a s i v e
Cassa: numerar	852.450 24	
Bon la Postsparkassa	<u>8.181.85</u> =	860.632.09
Realitate: Casele și mag. inst.	2.000.000.—	
Investirile fabr. „Vulcan“	<u>7.000.000—</u> =	9 000.000.—
Efecte	1.—	
Acții la bănci	<u>1.717.000—</u> =	1.717.001.—
Efectele fondului de penzie	<u>1.000.000—</u> =	2,717.001—
Scont: Cambii cu giranți	15.030.243—	
" " acop. hip.	<u>30.933.125—</u> =	45.963.368—
Conto curent	9 549.123.35	
Hipotecar	5.251.055—	
Material de clădire	904.416.80	
" " cherestea	3 294 169 80	
Măruri	1.763.199.98	
Diverse conturi debitoare	2.943.620.33	
Investiri comerciale	1—	
Mobilar	1—	
	<u>82.246.588'35</u>	<u>82.246.588.35</u>
E s ț e	C o n t o p r o f i t ș i P i e r d e r e	I n t r a t e
Interese după depuneri și reescont	6.131.444 92	
Salarii, adaus de scumpete și bani de cvartir	1.568.138—	
Cheltuieli de administrație	1.717.841'19	
Contribuție și comp. de timbru	700.300'91	
Profit curat	<u>2 094.231'53</u>	
	<u>12.211.956'55</u>	<u>12.211.956'55</u>

Blaj, din ședința Consiliului de Administrație ținută la 19 Febr. 1927.

Director: Victor Muntean m. p.
expert-contabil.

Şef-contabil: Aleșandru Eleches m. p.
contabil autorizat.

C O N S I L I U L D E A D M I N I S T R A T I E

Dr. Victor Macaveiu m. p. Dr. A. Chețianu m. p. A. C. Domșa m. p. Al. Pop m. p. V. Suciu m. p. Aug. Caliani m. p.
președinte. v. președinte. contabil autorizat.

Dr. Ionel Pop m. p. Dr. George Borșan m. p. Ing. Ioan F. Negruțiu m. p. Emil Negruțiu m. p. Traian Novac m. p.

Să revăzut și găsit în consonanță cu registrele. Blaj, la 23 Februarie 1927.

C O M I T E T U L D E C E N Z O R I:

Valer Suciu m. p. președinte	Flaviu C. Domșa m. p.	Stefan Pop m. p.	Traian German m. p.
Iuliu Maior m. p.	Dr. Traian Denghel m. p.		Adrian Otoiu m. p.

Raportul Comitetului de cenzori.

Onorată adunare generală!

Subsemnatul Comitet de Cenzori am examinat conturile „Bilanț, Profit și Pierdere“ pentru anul 1926 ale institutului „Patria“ Bancă pentru Credit, Comerț și Industrie s. a. și le-am aflat în consonanță cu registrele.

Referitor la împărțirea profitului net de Lei 2.094.231'53, ne alăturăm propunerii Consiliului de Administrație, pe care o recomandăm spre primire.

Vă rugăm deci, ca aprobând bilanțul pe 1926, să dați atât Consiliului de Administrație cât și Comitetului de Cenzori absolutorul pentru gestiunea pe anul 1926.

Valeriu Suciu m. p.
președinte.

Dr. Traian Denghel m. p.
notar.